

Hädemeeste Vallavolikogu
.....2022. a määruse nr juurde

HÄÄDEMEESTE VALLA ARENGUKAVA AASTATEKS 2022-2026

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. HÄÄDEMEESTE VALLA VISIOON	4
1.1 STRATEEGILISED EESMÄRGID JA MÕÕDIKUD VISIOONI POOLE LIIKUMISEKS.....	4
1.2. HÄÄDEMEESTE VALLA ARENGUMUDEL	5
2. ARENGUSTRATEEGIA.....	5
2.1. HARIDUS JA NOORSOOTÖÖ	5
2.2. LOODUS- JA ELUKESKKOND	7
2.3. ETTEVÕTLUS- JA ARENDUSTEGEVUS	8
2.4. SOTSIAALHOOLEKANNE JA TERVISHOID	11
2.5. KULTUUR, SPORT JA VABA AEG	12
2.6. TURVALISUS.....	13
2.7. HALDUSSUUTLIKKUS JA KOOSTÖÖ	14
3. PRIORITEETSED INVESTEERINGUOBJEKTID.....	14
3.1 PRIORITEEDID 2023. AASTAL.....	14
4. ARENGUKAVA SEIRE JA MUUTMISE KORD	15

SISSEJUHATUS

Häädemeeste vallas on väga palju, mille üle võime uhkust tunda – pikk merepiir, imeilus loodus, metsad, looduskaitsealad ja looduskaitseliste piirangutega alad, kultuuripärand, riigipiir. Häädemeeste vallas on 29 küla ja 2 alevikku, igal neist oma lugu. Häädemeeste valda läbib riikliku tähtsusega Eesti üks olulisim maantee – arendatav Via Baltica - ja siia tuleb ka võimalusi avardav raudtee Rail Baltica koos kohaliku, Häädemeeste peatusega. Meie ettevõtluse tulevikualaks on jätkuvalt turism, eriti loodusturism ja puhkemajandus. Häädemeeste valla suurimaks arenguvaruks on aga meie toimekad inimesed. Hoolime ja teeme kõik endast oleneva, et Häädemeeste vallas oleks hea elada. Selleks tuleb meil olemasolevat hoida ja arendada ning valla tegevusi oskuslikult juhtida, kaasates kogukonda.

Inimesed soovivad elada piirkondades, kus on kaunis keskkond, kättesaadavad avalikud teenused, piisaval hulgal töökohti, võimalusi ettevõtluseks ja samuti vaba aja veetmiseks. Kogu sotsiaalne infrastruktuur valla erinevates piirkondades peab olema kujundatud läbimõeldult ja elanike vajadusi arvestavalt, et kutsuks inimesi valima Häädemeeste valda oma elukohaks. Väga olulisel kohal on elanikkonna turvalisus.

Häädemeeste valla arengukava eesmärk on tagada valla sihipärane arendamine. Järjekindlalt õiget rada mööda edasi liikudes saame arengukava perioodi lõpuks näha olulisi arenguid ja vajalikke muutusi ning Häädemeeste valla tulevikuvision - Häädemeeste vald on kasvava elanikkonnaga, kultuuripärandit ja elukeskkonda väärtustav hea mainega vald – saab ellu viidud.

Arengukava võimaldab

- 1) kujundada valla elu lähtuvalt valla elanike põhjendatud vajadustest ja ootustest ning lähtuvalt valla võimalustest;
- 2) suunata inim-, rahalisi ja muid ressursse tulemuslikumalt;
- 3) vähendada riske ning tagada stabiilne ja turvaline areng;
- 4) muuta ressursikasutus säästvaks, arvestades tulevaste põlvete huve;
- 5) tagada Häädemeeste valla kiirem areng.

Arengukava on aluseks valla eelarvestrateegia ja eelarve koostamisele, investeringute kavandamisele ja nende jaoks rahaliste ja muude vahendite taotlemisele, sõltumata nende allikast ning laenude võtmisele, kapitalirendi kasutamisele ja võlakirjade emitteerimisele.

Käesoleva arengukava koostamisel ja muutmisel arvestatakse kehtiva Pärnu maakonnaplaneeringuga, Pärnumaa arengustrateegiaga 2030+, Häädemeeste valla üldplaneeringu ning teiste asjakohaste arengudokumentidega nagu Häädemeeste valla hariduse arengukava, Häädemeeste valla ÜVK arendamise kava 2012-2034, Häädemeeste valla teehoiukava 2021-2023 ning jäätmekava.

Lisa 1 sisaldab ülevaadet Häädemeeste valla hetkeolukorrast ning probleemide ja võimaluste hetkeolukorra analüüsi tegevusvaldkondade lõikes.

Lisa 2 on Eelarvestrateegia, mis on aluseks eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeringute kavandamisel ning investeringuteks toetuse taotlemisel.

Lisa 3 on tegevuskava, milles on toodud investeringute vajadus aastate lõikes.

1. Häädemeeste valla visioon

Häädemeeste vald on kasvava elanikkonnaga, kultuuripärandit ja elukeskkonda väärtustav hea mainega vald.

Visiooni selgitus:

- **tegus elanikkond** – vallas on aktiivsed, uuendusmeelsed ja oma valla hea käekäigu eest seisvad inimesed;
- **kultuuripärandi ja elukeskkonna väärtustamine** – vallas on omavahel seotud ajaloo, kultuuripärandi ning looduse hoidmine ja väärtustamine;
- **hea maine** – vallal on positiivne maine nii kohalike elanike kui ka ettevõtjate ja puhkajate seas.

1.1 Strateegilised eesmärgid ja mõõdikud visiooni poole liikumiseks

1. **Tegus elanikkond** – vallas on aktiivsed ja uuendusmeelsed ning oma valla hea käekäigu eest seisvad inimesed

Mõõdikud:

- elanike arv
- kogukondade omaalgatuslike tegevuste arv
- elanike rahulolu kaasamisega valla ja külade tegemistesse

2. **Kultuuripärandi ja elukeskkonna väärtustamine** – vallas on omavahel seotud ajaloo, kultuuripärandi ning looduse hoidmine ja väärtustamine

Mõõdikud:

- elanikkonna rahulolu pärandkultuuri väärtustamisega ja valla kultuurieluga
- elanikkonna rahulolu elukeskkonnaga

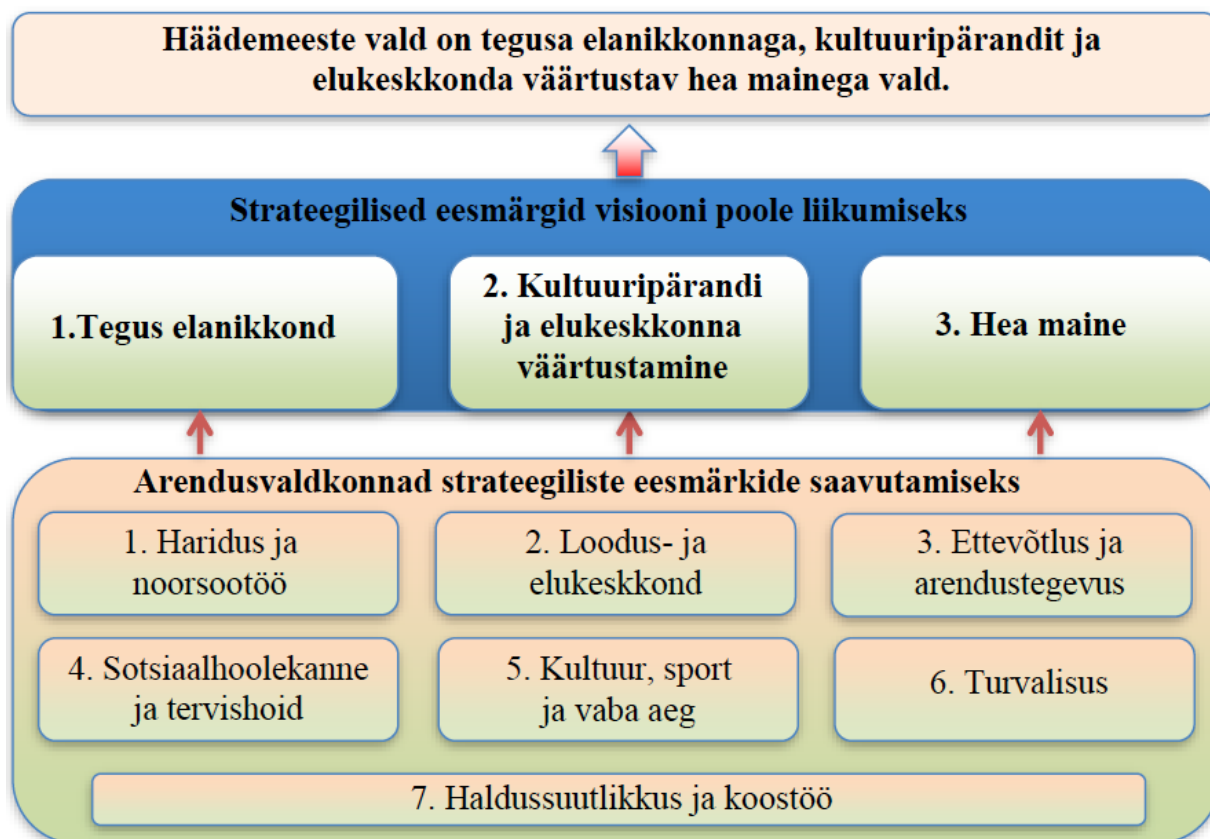
3. **Hea mainega vald** - vallal on positiivne maine nii kohalike elanike kui ka ettevõtjate ja puhkajate seas

- elanikkonna, ettevõtjate ja puhkajate rahulolu avalike teenustega
- puhkajate rahulolu vallas pakutavate teenustega
- ettevõtjate rahulolu avalike teenustega

Rahulolu hindamiseks viiakse läbi uuring valla elanike, ettevõtjate ja puhkajate seas.

1.2. Häädemeeste valla arengumudel

Häädemeeste valla arengumudel illustreerib seda, millised on strateegilised eesmärgid visiooni poole liikumiseks ja millega tuleb tegeleda strateegiliste eesmärkide saavutamiseks.

2. Arengustrateegia

Lähtuvalt arengueesmärkidest on püstitatud ülesanded ning neist omakorda saavad alguse konkreetsed tegevused.

2.1. Haridus ja noorsootöö

ARENGUEESMÄRK:

Haridus on kättesaadav, kvaliteetne ja vastab ühiskonna vajadustele

Haridusvaldkonda reguleerivad koolide ja lasteaedade arengukavad, koostatud on valla hariduse arengukava/strateegia. Valla arengukavas on kajastatud haridusasutuste suuremad investeeringuvajadused, õppekasvatustlikud tegevused ei ole siin dubleeritud.

ÜLESANNE:

Kõikidele valla elanike registris olevatele lastele on olemas võimalus alus-, põhi- ja keskkooli omandamiseks kodulähedases lasteaia/koolis. Haridusasutustes on tagatud õppekava täitmiseks vajalik õppekeskkond. Häädemeeste valla haridusasutustes omandatav haridus on konkurentsivõimeline.

Vajalik on teostada valla haridusasutustes - Häädemeeste Keskkoolis, Häädemeeste lasteaias, Tahkuranna Lasteaed-Algkooli ja lasteaija hoonetes rekonstrueerimistöid (hoone soojustamine, ventilatsioon, küttesüsteemi uuendamine, valgustuse uuendamine) hoonete energiatarbe vähendamiseks.

Prioriteedina vajab lahendamist Uulu Põhikooli ja Uulu Lasteaija ruumipuuduse küsimus.

Samuti on prioriteediks Kablisse uue liginullenergia hoone ehitamine.

Noortekeskuse ja noortetubade rajamisel tagada nende olemasolu valla suuremates keskustes.

ÜLESANNE:

Tagada jätkuvalt kõigile valla eelkooliealistele lastele võimalus omandada alusharidust

Häädemeeste Lasteaija kasutuses olevad ruumid on renoveeritud, uuendamist vajavad ventilatsiooni- ja küttesüsteemid ning piirdeaed. Lasteaija mänguväljak on uuendatud, sellega seoses on mänguväljaku võimalused muutunud mitmekesisemaks ja lapsesõbralikumaks.

Tagada vastavalt vajadusele ja õigusnormidele lasteaiakohad valla lastele.

ÜLESANNE:

Tagada võimalused kooliõpilaste mitmekülgses arenguks

Kavas on Häädemeeste staadioni rekonstrueerimine ja skate-parkide (pump track, rula-, BMX ja rulluisuparkide) rajamine Uulu ja Võistesse. Kuna suurt rõhku on pööratud spordivõimaluste parendamisele, on vajalik ka spordi propageerimine noorte hulgas. Samuti on oluline tutvustada valla koolides valla ajalugu, ettevõtlust ja kohalikku omavalitsust.

ÜLESANNE:

Noorte huvi tõstmine kodukoha vastu läbi erinevate tegevusvõimaluste. Noortele on olemas mitmekesised huvihariduse ja huvitegevuse võimalused. Valla noored on aktiivsed ja kaasatud valla ettevõtmistesse.

Noori võib innustada noorsootöö tegevustest osa võtma noortele lisategevuse võimaluste loomisega läbi erinevate projektide, laagrite ja tegevuste. Tahkuranna Avatud Noortekeskuse ja Häädemeeste noortetoa olemasolevate ruumide laiendamine ning noortetoa rajamine Treimanis või Kablis. Noorte laiem kaasamine kultuuritöö korraldamisse. Ettevõtete külastamine, võimalusel tootmisprotsesside näitamine ja proovimine. Noorte paremaks kaasamiseks ühiskonnaellu on loodud valla noortekogu.

Mõõdikud:

- Õpitulemused.
- Soovitud erialal õppima pääsenute arv.
- Haridusasutustes kaasaegse õpikeskkonna olemasolu.
- Haridusasutuste õppekeskkond, õppevahendid, õpikute valik, inventar ja tehnilised vahendid vastavad kehtestatud nõuetele.
- Kvalifitseeritud õpetajate olemasolu.
- Vallas on olemas elujõuline noorteorganisatsioon.
- Noored on aktiivsed.
- Vallas on tegutsev huvikool.

2.2. Loodus- ja elukeskkond

ARENGUEESMÄRK:

Häädemeeste valla looduskeskkond on puhas, mitmekesine ja hooldatud ja heakorrastatud ning toimub jäätmete liigiti kogumine.

Toimiv koostöö Keskkonnaameti ja Riigimetsa Majandamise Keskusega. Valla üldise heakorra tagamise nimel on valla avalikud haljasalad hooldatud, võimaluse korral avalikke haljasalaseid laiendatakse. Üldkasutatavad objektid on varustatud pinkide, jäätmekogumise konteinerite ja WC-dega. Jäätmehooldus on korraldatud uue jäätmehoolduskava alusel. Heakorrastatud kinnistute omanikud on tunnustatud.

ÜLESANNE: Looduslikud turismikohad on hooldatud, toimib loodussäästlik ja kogukonnaga arvestav metsaalade majandamine.

Looduslikud turismikohad varustatakse vajaliku infrastruktuuriga, mis soodustab loodusväärtustega tutvumist ning aitab kaasa alade korrashoiule. Loodusalade kasutamisel arvestatakse suure kasutuskooormusega, mis tuleneb valla enda elanikkonnast, linnalähedasest asukohast kui ka heast turismi piirkonnast. Valda iseloomustavate metsade majandamine toimub neid taastades, hooldades ning uusi puid istutades, kogukond on otsustesse kaasatud.

Väärtustamiseks valla elanike tööd oma koduümbruse korrastamisel ja kaunistamisel, viib vallavalitsus läbi igal aastal Kauni kodu konkursi.

ÜLESANNE:

Muuta valla veekogude rannad ja kaldad turvaliselt juurdepääsetavaks ja atraktiivseks

Häädemeeste valla rannad muudetakse juurdepääsetavateks ja atraktiivseteks, korrastades vallale kuuluvaid rannaalasid, rajades juurdepääsuteid ja parandades ujumiskohtasid. Arendamist ja korrastamist vajavad Häädemeeste valla rannaalad ja supluskohad. Probleemiks on kõrkjate vohamine, neid tuleb niita enamkäidavates kohtades. Oluline on roo niitmine rekreatsiooniobjektidel.

ÜLESANNE:

Hoida korras ja laiendada valla avalikke haljasalaseid ja pargialaseid

Häädemeeste alevikus turuplatsi kõrvale rajatakse pargiala koos kõnniteede ja pinkidega, Häädemeeste Lasteaia ja Eakate kodu vahele rajatakse mänguväljak ja Laredei park.

Ehitatakse välja ja heakorrastatakse Vana-Ikla piiripunkt. Avalikesse kohtadesse, sh kalmistutele paigaldatakse pingid, WC-d.

Avalikele aladele paigaldatakse prügikastid.

ARENGUEESMÄRK:

Häädemeeste valla avalik- ja erasektor on vähendanud kasvuhoonegaaside heidet ja toetab taastuvenergia arendamist

Häädemeeste valla suurimad väljakutsed kliimamuutuste kontekstis on transiidiga kaasnev suur transpordiheide ja kliimamuutusega seotud üleujutusohuga alade ettevalmistamine. Häädemeeste vallast on riiklikult määratud üleujutusohuga aladeks Häädemeeste alevik ja Võiste alevik. Vähendada jäätmeteket ning parandada jäätmeringlus. Tõsta valla elanike kliimateadlikkust ja toetada energiaoskuste täiendamist.

ÜLESANNE:

Vähendada kasvuhoonegaaside heidet 30% 2030. aastaks, aidates avalikul- ja erasektoril ning kodumajapidamistel minna üle puhtale energiale ja vähese süsinikusaldusega kütuste kasutamisele.

Tõsta energiatõhusust hoonetes ja elukorralduses 20%, rakendades omavalitsuse haldusalas energiajuhtimissüsteeme ning korrastades elamufondi.

Täiustada liikuvussüsteeme nõnda, et väheneks fossiilsete transpordikütuste kasutamine.

Vähendada jäätmeteket ning parandada jäätmeringlust (30%).

Talletada süsinikku maakasutuslikult ja looduslikult, taastades looduslikkust maastikel ja märgaladel, toetades kestlikku metsandust ja võttes kasutusele kliimanetraalse maakasutuse planeerimisvahendeid.

Täiendada riskijuhtimist ja tõsta valmisolekut kliimarisikideks.

Tõsta vallaelanike kliimateadlikkust ja toetada energiaoskuste täiendamist.

Möödikud:

- Haljasalad on heakorrastatud.
- Vallas on piisavalt jäätmekogumiskohti.
- Viitade olemasolu.
- Hooldajate olemasolu või hoolduslepingutega kaetus.
- Tunnustamispõhimõtted on välja töötatud ja ellu rakendatud.
- Info loodus-, ajaloo- ja kultuuriväärtuste kohta on kättesaadav.
- Inimesed on keskkonnateadlikud.

2.3. Ettevõtlus- ja arendustegevus

ARENGUEESMÄRK:

Piirkondlik ettevõtluse ja ettevõtluskeskkonna arendamine - toimivad senised ja uued väikeettevõtted ning koostöö teiste omavalitsustega.

ÜLESANNE:

Luua võimalusi ettevõtlusega alustamiseks/parandamiseks, toimib koostöö teiste omavalitsustega. Ettevõtjad teevad koostööd äri võimaluste laiendamiseks.

Kaasaegne infrastruktuur loob tingimused konkurentsivõimelisemaks ettevõtluskeskkonnaks.

Tehniline infrastruktuur peab vastama kaasaja nõuetele ning elanike ja ettevõtjate vajadusele.

Ettevõtlusega alustamist soodustatakse kõikides piirkondades. Samuti on oluline valla väikesadamate ja rannakalanduse arengu toetamine, mis annavad tööd kohalikele ja aitavad kaasa traditsiooniliste tegevusvaldkondade elujõulisusele.

Omavalitsus loob tingimused (läbi planeerimise jms kasutada olevate vahendite) ettevõtluse edasiseks arenguks. Häädemeeste vallas on loodud tingimused väikeettevõtluse arenguks. Tegutsevad senised väikese- ja keskmise suurusega ettevõtted.

ÜLESANNE:

Loodusressursside tõhus kasutus - luua turismitegevuseks soodsad võimalused, korrastades üldkasutatavad puhke- ja rekreatsioonialad. Puhketeenused on mitmekesised ja vastavad

külastajate ootustele. Ettevõtjad osalevad aktiivselt Romantilise Rannatee koostöövõrgustikus.

Ehitatakse ja varustatakse infrastruktuuriga aktiivse puhkuse keskused, supelrannad ja muud turismi- ja puhkealad. Muudetakse nimetatud alad lihtsasti kättesaadavaks paigutades informeerivad skeemid, viidad ja teadetetahvlid turistide vajadusi silmas pidades. Trükitakse ja levitatakse valda tutvustavaid kaarte ja infovoldikuid. Arendatakse loodus-, matka- ja ATV ning muid radasid koostöös naaberomavalitsustega. Eesti-Läti matkateede väljaarendamise ühisprojekti raames on rajatud ranniku matkarada, mille kasutamist soodustatakse. Toetatakse täismöödus golfiväljaku ja sellega kaasneva infrastruktuuri arendamist ja ehitamist. Lottemaa vahetus läheduses paiknev populaarne Reiu rand on korrastatud. On rajatud Suurküla rannatee parkla koos valgustusega Häädemeeste Seltsimaja juurde ja arendatakse avalike ranna-alasid. Üldkasutatavad puhke- ja rekreatsioonialad on seotud piirkonna ühise kaubamärgiga Romantiline Rannatee ja märgistatud Romantilise Rannatee logoga. Osalemine Romantilise Rannatee ühistegevustes ja Romantilise Rannatee strateegiliste eesmärkide täitmisel tuginedes dokumendile Pärnu Lahe Partnerluskogu Romantilise Rannatee turundusstrateegia 2014-2020. Kasutatakse erinevaid võimalusi fondidest kaasrahastuste saamiseks valla elukeskkonna parendamisel.

ÜLESANNE:

Tagada arendustegevuseks vajalike strateegiliste dokumentide olemasolu

On koostatud arendustegevuseks vajalikud strateegilised dokumendid - arengukava, ÜVK arendamise kava, teehoiukava, haridusstrateegia, jäätmehoolduskava. Koostamisel on uus üldplaneering ja terviseprofiil. Arendustegevuseks vajalikud strateegilised dokumendid on aluseks fondidest rahastuste taotlemisel.

ARENGUEESMÄRK:

Välja on kujundatud kaasaegne infrastruktuur, sh aastaringselt kasutatav teedevõrk. Valla vee- ja kanalisatsiooniobjektid on ehitatud ja arendatud vastavalt ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukavale. Toimib vajadusi rahuldav ühistransport. Tiheasustusaladel on välja arendatud energiasäästlik tänavavalgustus, bussipeatused on varjualusega ja valgustatud. Populariseeritud on säästvad liikumisviisid - jalgrattateed ja liikumisrajad. Hajaasustusega piirkondades elavate peredele on tagatud head elutingimused, mislābi on tagatud elanike arvu püsimine ja kasv neis piirkondades. Häädemeeste vallas on lairibavõrguteenus välja arendatud.

ÜLESANNE:

Veevärgi ja kanalisatsiooni arendamine nii tihe- kui hajaasustuses on üheks oluliseks aspektiks elukeskkonna kvaliteedi tagamisel ja keskkonnahoidlikul toimimisel. Vee- ja kanalisatsiooni objekte ehitatakse ja renoveeritakse vastavalt ÜVK arendamise kavale ja tehnoloogilistele projektidele. Rekonstrueerimisel on Häädemeeste aleviku ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitrassid. Valla territooriumile rajatakse nõuetekohased tuletõrje veevõtukoerad.

Hajaasustuse programmi jätkumine, mille kaudu rahastatud toetuse abil on võimalik välja ehitada veevārk ja kanalisatsioon, teha korda koduūest suurele teele viiv juurdepāasutee vōi paigaldada autonoomseid elektrisüsteeme.

Kiire interneti jõudmine igasse majapidamisse ja ligipääs elektrienergiale on oluline kogu valla territooriumil. Oluline on arendada tiheasustuses välja kaasaegne energiasäästlik tänavavalgustus, valgustada bussijaamad ning tagada liiklejate turvalisus.

Väga oluline on elanike ja külaliste turvalisuse tagamine ja erinevatele teenustele mugava ligipääsu loomine. Prioriteediks on lahendada ohtlikud olukorrad liikluses. Eriti liiklusohhtlikud kohad on Via Baltica teelõikudel Võiste aleviku ja Uulu küla piires. Mõlema lõigu vahetus läheduses asuvad koolimajad ning õpilased on sunnitud mitu korda päevas ületama äärmiselt intensiivse liiklusvooga maanteed. Samuti on oluline jalgrattateede ja liikumisradade võrgustiku arendamine, ühisprojektides osalemine. Kergliiklusteed on vajalikud kohalikele elanikele turvaliseks liiklemiseks valla erinevate asulate ja naabruskonna asulate vahel, samuti on teed olulised piirkonna terviseportlastele ja turistidele. Tähtsal kohal on Pärnust kulgeva kergliiklustee kaudu juurdepääs Jõulumäele. Pikemas perspektiivis on vajalik kergliiklustee ehitamine kogu Pärnu-Ikla maantee äärde lõikude kaupa.

Jälgida tuleb elanike vajadusi, millest tulenevalt optimeeritakse koostöös PÜTK-iga liinivõrku. Bussipeatustesse paigaldatakse valgustatud bussiootepaviljonid, mis teeb ühistranspordi kasutamise mugavamaks.

ÜLESANNE:

Tõsta energiatõhusust

Energiatõhusust saab tõsta kõigil objektidel. Energiatõhususe tõstmise eesmärgiks on vähendada küttekulusid ning soojakadusid. Valla prioriteetne eesmärk on muuta energiasäästlikemaks valla koolid ja lasteasutused ning seejärel ka teised valla hooned. Energiatõhususe tõstmiseks on alustatud valla hoonete rekonstrueerimist energiasäästlikumaks.

Mõõdikud:

- Ühisettevõtmised ja ärivõimalused on suurenenud.
- Infovahetus ja kohtumised ettevõtjatega on regulaarsed.
- Tööstus- ja tootmisalade ning –objektid on aktiivses kasutuses.
- Töötajate arvu kasv.
- Romantilise Rannatee koostöövõrgustiku kasv.
- Ühisettevõtmised ja ärivõimalused on suurenenud.
- Töötajate arvu kasv.
- Vallas tegutsevad ettevõtted on tuntud.
- Keskkonnasäästlike ettevõtete lisandumine.
- Puhkajate rahulolu pakutavate teenustega.
- Joogivee kvaliteet.
- Internetiühenduste kättesaadavus.
- Tänavavalgustus on alevikes ja suuremates külades.
- Ühistransport on valla piires tagatud.
- Ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga liitunute arv kasvab.
- Hajaasustuse programmi aktiivne jätkumine.
- Kohalikud maanteed (vallateed) ja avalikus kasutuses olevad erateed on hooldatud.
- Liiklusohutus on tagatud.

2.4. Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid

ARENGUEESMÄRK:

Turvaline sotsiaalkeskkond – kõigile abivajajatele on tagatud sotsiaalne kaitse ja sobivad toetavad teenused, ennetamaks sotsiaalsete probleemide tekkimist ja süvenemist üksikisiku, perekonna ja ühiskonna tasandil. Laste ja noorte sotsiaalne turvalisus ning lastega perede toimetulek on tagatud.

ÜLESANNE:

Lähtutakse isiku vajadustest. Eelistatakse abimeetmeid, mis on suunatud võimaluste leidmisele ja isiku suutlikkuse suurendamisele korraldada oma elu võimalikult iseseisvalt. Fookuses on laste heaolu ja turvalise kasvukeskkonna tagamine.

Vallavalitsus aitab kaasa perearstiteenuse ja apteegiteenuse võimaldamisele kõigi elanikkonnagruppide jaoks. Võimaluse korral kaasatakse sotsiaalteenuste pakkumiseks kolmanda sektori poolt pakutav ressurs.

Edendada ennetustööd noortega.

ÜLESANNE:

Tagada kõigile elanikkonna gruppidele rahuldav elukvaliteet ja võrdsed võimalused hõives osalemiseks.

Häädemeeste Eakate Kodus toimub jätkuvalt kvaliteetse hooldusteenuse osutamine ööpäevaringselt abi vajavatele isikutele, kelle toimetulekut ei ole võimalik tagada teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega. Arvesse võttes elanikkonna üldist vananemist ja eakate elanike osakaalu suurenemist ning eakate soove elada võimalikult kaua oma harjumuspäras keskkonnas on vajalik sihtgrupi vajadustest lähtuvalt vallas avahooldusteenuse pakkumine.

Uuritakse võimalusi kolmanda sektori tõhusamaks kaasamiseks sotsiaalteenuste pakkumisel. Parandatakse puuetega inimeste liikumisvõimalusi kaldteede rajamise ja täiendamisega.

Mõõdikud:

- Toimub perearsti vastuvõtt ja erivajadustega isikutele on tagatud sotsiaaltransport.
- Valla suuremates piirkondades on tagatud apteegiteenus.
- Sotsiaalteenused on kõrge kvaliteediga ja lähtuvad klientide tagasisidest.
- Lastega peredele pakutakse peret toetavaid teenuseid ja makstakse toetusi.
- Vallas on olemas terviseprofiil.
- Rahvatervise ja turvalisuse projektides osalemine.
- Sotsiaaleluruumid on energiatõhusad.

2.5. Kultuur, sport ja vaba aeg

ARENGUEESMÄRK:

Läbi elujõulise kogukonna külade säilitamine ja jätkusuutliku kultuuri arendamine - toimub aktiivne kultuuri-, spordi- ja seltsielu kõigis külates. Vallas on heakorrastatud rahvamajad, laululava ja muuseum. Spordirajatised on kaasajastatud ja avatud kõikidele huvilistele. Raamatukogud on kaasaegsed ja raamatukoguteenused on valla suuremates asumites kättesaadavad. Toetatakse vallas toimuvaid traditsioonilisi kultuurisündmusi.

Omaalgatuse ja seltsitegevuse toetamine ning väärtustamine on oluline, et kultuuritegevus saaks alguse kohtadelt ning kultuurisündmused kajastaksid kodanike vajadusi ning kohalikku kultuuripärandit. Tõhustada elanike teavitustööd inimeste kaasamiseks ülevallalistel üritustel. Tähtis on vaba aja tegevuste sidustav mõju, sest vallas on palju kogukondi, kellel on erinevad ootused ning vajadused. Toetada traditsiooniliste ürituste jätkamist ja huvi säilimist nende vastu. Toetada kodanikeühenduse initsiatiivi regionaalsete ürituste korraldamisel, koostööd kolmanda sektori ja kohaliku omavalitsuse vahel vaba aja tegevuste kvaliteedi parandamiseks.

ÜLESANNE:

Tagada valla kultuuri- ja seltsielu jätkumiseks vajalike tingimuste olemasolu

Kultuuri- ja seltsielu edendamiseks rekonstrueeritakse valla kultuuriasutused. Paljude vallas asuvate puhkekeskuste õue-alad on muutunud piirkondliku vaba aja veetmise kohtadeks, seega on oluline nende korrashoid. Vald toetab traditsiooniliste vallaülestel ürituste ja külapäevade jätkamist. Toetatakse ka MTÜ-de ja seltside tegevust. Väärtustatakse valla ajaloo ja vallaga seotud isikute ja mälestuste jäädvustamist, korraldades näitusi ja välja andes trükiseid. Koostatakse ühtne sündmuste kalender, mis koondaks kõiki valla seotud üritusi nii valla territooriumil kui ka väljaspool. Kuna liivlastel on olnud tähtis roll Läänemere piirkonna ajaloos, on eesmärgiks avada piirkonnas liivlaste kultuuri tutvustav keskus. Selles osas on vajalik ka koostöö lätlastega.

ÜLESANNE:

Luua mitmekülgsed võimalused tervise- ja rahvaspordi harrastamiseks ja vaba aja veetmiseks.

Häädemeeste valla tervise- ja rahvaspordi jaoks väga olulist Jõulumäe Tervisespordikeskuse edasist arengut toetatakse kooskõlas Jõulumäe Tervisespordikeskuse arengukavaga. Toetatakse külladesse spordirajatiste rajamist.

Rahva tervise ja sportimisharjumuste parandamiseks on vajalik jätkuvalt arendada uusi ja säilitada olemasolevaid sportimisvõimalusi. Prioriteediks on Häädemeeste staadioni rekonstrueerimine, mis parandab nii valla õpilaste kui ka vallarahva sportimisvõimalusi ning võimaldab suuremate spordiürituste korraldamist.

Probleemiks on kohati vananenud spordiinventar, sh jõusaali vahendid. Võimaluseks on valla piires vabaõhu jõulinnakute rajamine ning vananenud spordiinventari väljavahetamine avanevate projektide toel. Jätkatakse traditsiooniliste, vabaõhuürituste ja kontsertide korraldamist koostöös MTÜ-de ja erasektoriga.

Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses vajab uuendamist akustika.

ÜLESANNE:

Aktiivne ja terve vallakodanik

Vallaelanikele korraldatakse erinevaid tervistavaid tegevusi. On moodustatud tervisenõukogu terviseedendusala töö arendamiseks ja tervistava elukeskkonna kujundamiseks. Koostatakse tervise- ja lapse heaolu profiil.

Mõõdikud:

- Kultuuriasutused leiavad aktiivset kasutamist.
- Osalemine maakondlikel ja vabariiklikel sündmustel.
- Traditsiooniliste sündmuste jätkumine.
- Rahulolu teenusega.
- Spordirajatisi kasutatakse aktiivselt.
- Osalemine maakondlikel ja vabariiklikel sündmustel.

2.6. Turvalisus

ARENGUEESMÄRK:

Häädemeeste valla elukeskkond on turvaline. Evakuatsioonikohad on valmisolekus. Kogunemiskohtades on tagatud elanikkonna esmased vajadused.

ÜLESANNE:

Kujundada ohutu elukeskkond ning suurendada vallaelanike teadlikkust, kinnistada ja vajaduse korral muuta hoiakuid ja käitumist, et vähendada õnnetusi ja vajadust tegeleda õnnetuste tagajärgedega. Tehakse kuritegevuse ennetustööd eelkõige laste ja noorte seas.

Ennetustööd on vajalik teha eelkõige noortega, selgitades neile kuritegevuse ohte ja tagajärgi.

Paigaldada vandaalitsemise vältimiseks koostöös politseiga turvakaameraid ümbruse jälgimiseks.

Edendada kogukondlikku turvalisust.

Mõõdikud:

- Valla elanike rahulolu füüsilise turvalisusega.
- Süütegude (kuriteod, väärteod) arvu kahanemine.
- Operatiivteenuste õigeaegne sündmuskohale jõudmine.
- Naabrivalvepiirkondade laienemine.
- Olemasolevad tuletõrje veevõtukohad on korrastatud.
- Kogunemiskohtades on tagatud vesi, soojus, info ja toit ehk elanikkonna esmavajadused on kriisiajal täidetud.
- Evakuatsioonikohtades suudetakse tagada elanikkonna kaitse ja esmavajadused

2.7. Haldussuutlikkus ja koostöö

ARENGUEESMÄRK:

Tugev juhtimis- ja koostöövõimekus ning töötajate ameti- ja erialane võimekus. Vallaelanike teenistuses on kompetentne, haldussuutlik ja hooliv ametnikkond. Elanike arv kasvab ning vallaelanikele pakutakse kohapeal kvaliteetsed avalikke teenuseid.

ÜLESANNE:

Tõsta avalike teenuste kvaliteeti ja arendada valda igakülselt. Avaliku valitsemise põhimõtete juurutamine.

Avalikud teenused on kvaliteetsed ja operatiivsed. Tähtis on vallaelanikele olulise info kättesaadavus nii valla koduleheküljelt kui ka muudest infokanalitest, millest tulenevalt panustatakse uute vallakodanike informeerimisse erinevate infokanalite kaudu. Olulised on tegevuste läbipaistvus, meeskonnatöö, kogukonna kaasamine, vallaelanike arvamuste kuulamine, vastutustundlikkus. Valla juhtimises keskendutakse avatud valitsemise põhimõtete järgmisele ning võimeka meeskonna ja efektiivse toimimise arendamisele.

Töötab noortevolikogu.

Möödikud:

- Elanikkonna rahulolu.
- Kogukonna kaasatus valla juhtimisse.
- Kasvav elanikkond.

3. Prioriteetsed investeringuobjektid

3.1 Prioriteetidid 2023. aastal

1. Kabli lasteaia hoone lammutamine/uue liginullenergia hoone ehitamine.
2. Uulu Põhikooli ruumipuuduse lahendamine.
3. Tahkuranna lasteaed-alkkooli lasteaia hoone energiatõhususe parandamine.
4. Kergliiklusteede sildade või tunnelite ehitus.
5. Häädemeeste staadioni rekonstrueerimine (sh ehitusprojekti täiendamine).
6. Üldkasutatavate objektide varustamine pinkide, jäätmekogumise konteinerite ja WC-dega.
7. Vana-Ikla piiripunkti korrastamine ja väljaarendamine
8. Jalgrattateede ja liikumisradade võrgustiku arendamine, ühisprojektides osalemine.
9. Infotahvlite paigaldamine.
10. Häädemeeste aleviku ÜVK rekonstrueerimine ja laienduse jätkamine 2021 -2023.
11. Tänavavalgustusvalade laiendamine, bussipeatuste valgustamine ja valla teede rekonstrueerimine (vastavalt teehoiukavale).
12. Häädemeeste vallamaja ja KSK hoone (Pargi tee 1 ja lasteaia hoone Pargi tee 3 (rekonstrueerimine (hoonete seinte ja katuse soojustamine ning uus fassaad) II etapp.

4. Arengukava seire ja muutmise kord

Arengukava muutmine toimub igal aastal ning see eelneb valla järgneva aasta eelarve koostamisele. Arengukava muutmise käigus koostatakse ülevaade arengukava elluviimise senisest käigust ja aktualiseeritakse valda iseloomustav statistiline materjal. Sealjuures hinnatakse arengustrateegia elluviimise edukust ja saavutusi ning investeringute kavas toodud objekte ja tegevusi.

Ülevaade arengukava strateegiliste eesmärkide poole liikumise seisust sisaldub valla majandusaasta aruannetes.

Kõik arengukava muutmissetpanekud esitatakse volikogule. Arengukava muutmiseks loetakse olukorra analüüsi, visiooni ja arengumudelid esitatud strateegia sisulisi muutusi, samuti tegevuskava eesmärkide, ülesannete ja tegevuste muutmist või uute lisamist, mis oluliselt muudavad vallaeelarve kasutamist.

Arengukava projekti koostab valitsus ja esitab selle kinnitamiseks volikogule. Kõik valla arengudokumendid (üldplaneering, eelarvestrateegia, arengukava, teehoiukava, valla territooriumi osa arengukava, valla ametiasutuse hallatavate asutuste arengukavad) peavad olema omavahel seotud ning ei tohi olla vastuolus.

Vallavalitsus korraldab avalike arutelude kaudu kõigi huvitatud isikute kaasamise arengukava koostamise protsessi ning tagab kehtestatud arengukava järgimise. Teade arengukava ja selle muutmise eelnõu avalikustamise kohta avaldatakse valla veebilehel.

Arengukava koostamise ja muutmise menetlusreeglid sätestab Häädemeeste valla arengukava ja eelarvestrateegia koostamise ja menetlemise kord (<https://www.riigiteataja.ee/akt/415032016040>).